

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével szemben.

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részé-
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

Városi közgyűlés

Pécs, 1897. október 25.

Csak választások idején láttuk a városatyák olyan tolongását a közgyűlési teremben, mint ma. Igaz, hogy választás is volt a napirenden: a borenőrző bizottság két tagjának megválasztása, de hát ez a választás — reméljük legalább — a megválasztandóknak nem helyezett kilátásba kenyérkereseti állást s így ez egymagában nem magyarázza meg e nagy érdeklődést.

Voltak más fontos kérdések a tárgysorozatban: a pályaudvar kibővítése, a helypénzszedési szabályrendelet, a múlt évi zárószámadás, házvétel, aszfaltozás stb., de a piéce de resistance mégis csak a villamos vasut tárgyalása volt s minthogy ez a tárgysorozatban a 9-ik helyet foglalta el, mindenki meg volt róla győződve, hogy hamarosan, mindenestre azonban még a délelőtt folyamán döntésre kerül „a haladás szellemének a sötétség szellemével való mérközése“, mint a Pécsi Napló a villamos vasut király utcai vonalának engedélyezése körül várható harcot elnevezni jónak látta.

De másképp volt megírva a sors könyvében, mert már a megelőző tárgyaknál olyan szóáradat zúdult a tisztelt városatyák nyakába, hogy már délfelé járt az óra mutatója, mikor a közgyűlés a 8-ik ponttal végzett s így a villamos vita délutánra maradt.

Ünnepélyes aktussal vette kezdetét a közgyűlés: a törvényhatóság hódoló felirata a királyhoz a tiz szobor felállítását elrendelő fejedelmi elhatározás alkalmából egyhangulag s nagy lelkesedéssel lett elfogadva. De már a vasuti pályaudvar kibővítése tárgyában előterjesztett tanácsi javaslat körül erős szóharc fejlett ki. Megindította ezt Aidinger János, nyugdíjas polgármester s állítólag tevékeny képviselője a városnak, aki azzal az életrevaló eszmével örvendeztette meg a közgyűlést, hogy az ő polgármestersége alatt s tevékeny közreműködésével megszavazott 84.000 frtos hozzájárulás alól a város talán ki is bujhatna azzal az ürügygyel, hogy a kibővítés két sárpárral lejjebb fog történni. A közgyűlés azonban átlátott a szítán s nem hitte el a volt nagy mogulnak, hogy a város azért szavazott volna meg annak idején 84.000 frtot a pályaudvar kibővítésére, hogy ez a város felé eső telkek drága kisajátítására fordíttassék, habár egy némelyek talán ezzel a hátsó gondolattal sürgették is annak megszavazását.

Nagy esata folyt még a helypénzszedési szabályrendelet körül is, a mely azzal végződött, hogy az egész tervezet vissza lett utasítva a bizottságokhoz. Erélyes szavakkal hangoztatták városatyáink azokat a mizériákat, a melyeket az eddigi helypénzkezelés vizsátságai piacunkon előidéztek, úgy hogy valósággal elriasztották a beho-

zatalt városunktól. A tarifa határozatlan-sága mellett mindenki a helypénzszedők visszaéléseit okolta ezekért s azért a helypénzszedésnek házi kezelésbe vételét határozta el a közgyűlés, habár Aidinger a bérbeadás mellett kardoskodott is, saját szavai szerint nem azért, hogy indítványa elfogadtassék, hanem csak hogy a saját lelkiismeretét megnyugtassa. Hja, így változnak az idők, ma már hivatkozik Aidinger a lelkiismeretre is és mégis megbukik az indítványával, nem úgy, mint akkor, a mikor még azok az idők jártak, a melyeket Littke József a „pasáskodás“ szóval talált jellemezni, a mi aztán csaknem olyan háborút idézett fel, a milyeneket az utóbbi időkben a bécsi Reichsrathban szoktak viselni.

A villamos háboru nagy vehemenciával tört ki a délutáni ülésen, amely az egész időt lefoglalta. Sarkpontot a királyutcai vonal képezte, amit aztán úgy 5 óra tájban névszerinti szavazásban el is döntöttek kedvezőleg a villamos vasutat akarókra. A villamos társaságnak a karzaton hallgató emberei siettek megtáviratozni a kedvező hirt Bécsbe, hogy a királyutcai vonal 62 szóval 20 ellenében keresztülment.

Tudósításunk az ülés lefolyásáról a következő:

*

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A Dojkicsok.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Bizonyosan a mohácsi vész után telepedtek le Mohácson.

Szerb ajku török vazallusok, kik a szigeten egy darab földet kaptak hűségük és vitéségükért.

Mikor aztán az ország visszavivatott a derék müzülmánoktól, a Dojkicsok birtokát is elperelték a magyar atyafiak tőlük.

Igy lehetett és azt hiszem, hogy akkor, ezelőtt 200 évvel nyult az első Dojkics a beretva után és alapította meg a mohácsi Dojkics borbély dinasztiát.

Hát ez a dinasztia tartott is két századon keresztül és soha kérdés tárgyát nem képezhetette, ha a három Dojkics család egyikében trónörökös született, hogy mi lesz a gyerekből?

Nagyon természetes volt mind a családban, mind a lakosság eiött, hogy az ujszülöttből is borbély lesz.

Sajna! még a híres egyiptomi Rhamzes dinaszták is abban hagyták folytonos uralkodásukat és a természet vastörvénye a tisztelteméltó Dojkics családot sem óvta meg az elzülléstől.

Igen! elzülléstől; mert hisz a legfiatalabb Dojkics-ág fiörököse rettenetes szegyet hozott a Dojkicsok fényes tradíciójára, amennyiben sutba vetve minden tradíciót, fittyet hányva a Dojkicsok századokon keresztüli egyeduralmára, más lett az elfajzott fiuból.

De hát nagy események előre vetik árnyékukat; megláthatta, akinek szeme volt és aki akarta, hogy a Szepe gyerek nem született borbélynak. Igaz, hogy 10 éves korában már úgy tudott borotválni, mint talán Párisban az első frizör sem, hanem megtörtént sokszor, hogy a félig megborotvált vendéget ott hagyta szappanhabos ábrázatával és huss! leszaladt a Dunához pecázni (halat fogni.)

Ügyes volt a kölyök, a legjobb pecázóhelyet csak ő tudta, szép és nagy halakat csipett ki ő kelme a szöke Dunából, látták ezt társai, de soha haza nem vitt egyet sem. Odaadta a Misa bögös leányának. Ott a »böntönön lakott a szegény Misa, Szepe apjának a putrijában. Volt a böntön vagy harminc ház, az mind a Szepe apjé volt; viskók, agyagból építve, náddal fedve; szegény, toprongyos nép lakta és csodálatos, mégis szépen jövedelmeztek.

Most is ott fekszik Szepe a parton, ott, hol a bönt Kölked felé kanyarodik.

Pecázó eszköze a füben; ő maga félfek-tében két karjára hajtva fejét, hallgatja a

Treszkának, Misa cigány leányának a gyerekes beszédét.

— Hányszor mondtad már Szepe, hogy nagy ur lesz belőled és bizony még most is csak gyerek vagy!

— Te kis csacsi, hát annak idő kell, nagy idő!

— Beszélhetsz te nekem, te belőled is csak borbély lesz, mint édes apádból!

A fiu felugrott, vérpiros arca, villogó fekete szeme, mintha száz halált kívánna e sértésért.

— Maris! a mit mondtam, azt én meg szoktam tartani, emlekszel-e olyan ígéretre, a melyet én meg nem tartottam volna?

— Edes Szepim! ne haragudjál! kérlelte a hamvas bőrű leány; nem fogok többé ilyet mondani.

A fiu ajka körül puha mosoly tűnt elő, nézett a leányra hosszan, barátságosan, aztán biccentett a fejével:

— Jól van Maris! nem haragszom. Aztán egy nagy háló halat adott a leánynak.

— Paprikást csinálj! uzsonnára eljövök; mondd meg apádnak, a Misa bácsinak.

S azzal elszaladt; csak a pecázó rudat láthatta, a köves, völgyös, bogáncsos uton; az mutatta, hogy merre szalad a Szepe.

S a leány hat éves lehetett, de 10 évesnek látszott. Inkább csunya volt szegény, mint szép.

Remek szénfekete haja volt és nagy,

Telt padsorok s zsufolásig megtelt karzat előtt *Majorossy* Imre polgármester szépen kidolgozott és hangulatosan előadott beszéddel nyitotta meg pontban 9 órakor a közgyűlést. A beszéd maga a tárgysorozat első tételére vonatkozott, és a polgármester javaslatot tett a közgyűlésnek, hogy ő felségének az általa létesített rendelt tiszoborért hódoló föliratot intézzen. A közgyűlés tagjai felállva hallgatták végig az előterjesztést s a polgármester végszavait: »Isten éltesse soká és boldogan hazánk jószágos atyját, felséges urunkat, királyunkat!« viharos éljenzéssel fogadták. Ezután *Tróber* Aladár főjegyző fölvosta a királyhoz intézendő hódoló felírás szövegét, amelyet éljenzés között egyhangulag elfogadtak.

Nincs pénz.

Következett ezután *Klotild* főhercegnőnek a főispán útján a város közönségéhez intézett megkereső levele, melyben a Cirkvenicán görvélyes és angol-kóros gyermekek számára létesített »László gyermek-otthon« javára alapítvány létesítését, esetleg anyagi támogatást kér a várostól.

A tanácsi javaslat szerint jelen pénzügyi viszonyaink közt a város nevéhez méltó alapítványt nem tehetünk, az érdemleges intézkedés jobb idők bekövetkeztéig függőben hagyatik. Így fogadta el a közgyűlés is.

Miniszteri leiratok.

Olvastatott *Fehérváry Géza* b. honvédelmi miniszter leirata, melyben köszönetet szavaz a város közönségének a honvéd hadapródiskoláknál létesített négy alapítványi helyért. A leirat tudomásul vétetik s egyben a t. főügyész utasítatik, hogy az alapító-oklevél tervezetét mutassa be, ami el fog küldetni a honvédelmi miniszterhez, hogy esetleges észrevételeit megtehesse, amiután annak végleges kiállítása is eszközöltetni fog.

A kereskedelmi miniszter leirata, melylyel értesíti a város közönségét, hogy a törvényhatósági bizottság kebelében fennállott statisztikai bizottság a törvény intézkedésénél fogva most már megszűntnek tekintendő, — tudomásul vétetett.

Hasonlóképpen tudomásul szolgál a belügyminiszter leirata, melylyel az Angyal-féle malomra nézve — közbevetett felebbezés folytán — új árverés megtartását rendeli el. En-

nek következtében a tanács foganatosította is az árverést, amelyen évi 400 frt bér, tehát kétszerese az előbbi bérösszegnek, éretett el. A közgyűlés jóváhagyta az árverést.

A központi pályaudvar.

Olvastatott a kereskedelmi miniszter leirata a Pécsen létesítendő új központi pályaudvar ügyében. E szerint a pályaudvar a jelenlegi helyén marad, csak hogy dél felé két vágány-távolsággal ki fog bővítetni. Egyben fölszólítja a miniszter a város közönségét, hogy elvállalt kötelezettségét, a már megszavazott hozzájárulást illetően, pontosan teljesítse.

A tanácsi javaslat foglalkozik a siklósi és malom-utcák vasuti keresztezésével, ahol a sorompók gyakori leeresztése következtében naponként átlag négy órát szünetel a közlekedés. Ezen csak a pályatest megfelelő megemelésével lehetne segíteni. Továbbá a tettyei vadvizárok keresztezésénél záporalkalmával állandó kalamitások származnak a temető környékére nézve, amit egy sikerrel keresztül vitt áthidalás szüntetne meg. Tehát a kereskedelmi miniszter fölkérendő lenne, hogy a város közönségének ezt a régi óhaját képező pályatestmagasítást egyidejűleg az új pályaudvar kiépítésével foganatosítsa.

Majorossy Imre polgármester számol be ezután a keresk. miniszteriumban folytatott tárgyalások eredményéről, fölemlíti, hogy a megváltozott tervezet következtében a kisajátítások körül tetemes megtakarítások érhetők el. Nézete szerint a siklósi-utca ügye külön lapra tartozik: a közigazgatási bizottság az illetékes e fölött dönten.

Aidinger Jánost nem elégti ki a tanácsi előterjesztés, mert nem nyilatkozik a hozzájárulási költség tekintetében. Ha a kereskedelmi miniszter leirata azt mondaná, hogy jóváhagyja a régi tervet, úgy semmi szava sem volna. — De a miniszter a megváltozott terveket hagyta jóva. A fölvételi épület kitolása által e szerint a kisajátítási költségek semmivé válnak. Pedig mi éppen erre a célra szavaztuk meg a 84.000 frtot. Miután tehát ez az alap megváltozott, a város kötelezettsége legalább is kétségessé vált. Ne válaszoljunk tehát mi egyelőre semmit a miniszternek, adjuk ki az egész ügyet a jogügyi bizottságnak. Mivel pedig a pécsi pályaudvar kiépítése 625.000 frttal törvényhozásilag

van megállapítva, s mivel ebben az összegben a mi hozzájárulásunkról szó sincsen: nem alterálhatja a dolgot, ha mi meggondoljuk előbb, hogy fizessük-e azt a 84.000 frtot, vagy sem. Erre nézve mondana nekünk véleményt a jogügyi bizottság. Az átjárók kérdése policiális intézkedés tárgyát képezi, az nem tartozik ide. Ha szükségesnek mutatkozik, úgy elrendeli azt az erre hivatott faktor, a közigazgatási bizottság s a vasut tartozik megcsináltatni.

Majorossy Imre polgármester szerint az volna a kérdésnek a legszerencsésebb megoldása, ha úgy volna magasítható a pályatest, hogy alatta a kocsik átjárhassanak. Azonban ez igen költséges volna. Valószínűleg a két utcában a vasut áthidalása fog szükségessé válni, ami tetemesen olcsóbb lesz, következésképpen teljesíthető is.

Engel József megjegyzi, hogy a miniszterre nézve a jogügyi bizottság véleménye nem bír döntő hatással. Szerinte a pályaudvar kiépítése és a két utcán át való közlekedés emancipálása nagyon is összefügg. Biztosra veszi, hogy a már megszavazott 84.000 frtot elengedni nem fogják. Leghelyesebbnek véli, hogy még idejekorán kössük ki, hogy a vasuti tolatások jövőben ne a siklósi-utca felé, hanem a szigetváros felé történjenek. Egyebet úgy sem tehetünk. Ha a miniszter ebbe belemegy, úgy fizessük ki a 84.000 frtot.

Papp József elfogadja *Aidinger* javaslatát; mert mégis csak türhetetlen állapot az a két vasúji átjáró ott, ahol legnagyobb a forgalmunk. Ezen az államnak, mint a vasutjából nyereséget huzónak, segíteni kötelessége. Nem zárkózik el még újabb áldozatoktól sem, csak hogy ezen az állapoton egyszer végre segítve legyen.

Bolgár Kálmán szerint lehet ugyan pörölni az állammal, meg is tagadhatjuk a hozzájárulást; de mielőtt ezt tennők, gondoljuk meg, mi lesz ennek a következtése? A miniszter majd azt fogja mondani az országgyűlésen, hogy Pécsen vitássá válva a hely kérdése, így a pályaudvar kiépítését elodázza.

Zsolnay Vilmos azzal kezdi, hogy azon a ponton állunk e kérdéssel, hogy most vagy soha. Ő szívesen megadja a 84.000 frtot, sőt

igen nagy fekete szeme; apró keze és lába párját kereste.

Szepe szép gyerek volt. Ő is holló fekete haja, meg feketeszemű volt; de arcára tejfehér, ijesztőfehér volt, piros ajkai fölött kisse nagy sasorra előkelő arcot mutatott. Tizedik évét taposta; de izmos alkata 15 évesnek mutatta.

A Marissal összebarátkozott játékközben. Ugró metát játszottak s aztán a Szepe nagy megtalálta dobni a futó Marist kemény lapdájával. A lány aléltan esett össze; úgy mosták fel. Szepe majd a Dunának ment. Innen keletkezett a két gyerek barátsága. Nem nélkülözhatték egymást.

Tavaly Szepe nagy beteg volt; de addig egy csepp orvosságot be nem vett, míg Maris nem jött a házhoz és az nem adta be neki a cseppeket, igazította a vankosát, mesélt neki regéket. Midőn fellábadt, Maris vezette a gyenge járasu fiut a kertbe. A padra ültette, betakarta, virágokat hozott neki és minden virágról tudott egy mesét mondani, a mohón hallgató fiunak.

Multak az évek. Marisból szép leány lett, ki a városban megtanult varrógépen varrni. Irni olvasni szépen tudott; a finom kézi munkában párja nem akadt. Az apja, a Misa meghalt, és így az öreg Dojkics Lázárhoz került, Szepe apjához, ki mint saját gyermekét úgy szerette Marist. Nagy szomorúságot okozott Szepe betegsége az öreg Lázárnak; mert midőn Szepe a betegségtől fellábadt, a szappanhab látásától is már görcsöket kapott.

Maga a rendelő orvosa azt tanácsolta az

öreg Dojkicsnak, hogy taníttassa fiát, és ha azt akarja, hogy a Szepe gyerek élve maradjon, úgy még az officinába se ereszsze be többé.

Szepe felkerült Pestre, nagynénjéhez; ott tanulta a gimnáziumot. Hej! mikor az év végével hazajött Szepe az érettségi bizonyítványával! Az öreg Lázár egy hétig egy folytában könyezett az örömtől.

— Hát nem szeretsz már Maris? — kérdezte reszkető hangon Szepe a lánytól.

— Hogy ilyent kérdezni tudsz! de lásd édes Szepe, édes apád lányának fogadott és elhalmoz annyi jószággal, annyi szeretettel, hogy nem visz rá a lelkem, hogy téged másként szeresselek, mint édes, édes bátyámat. — Harmatos lett a lánynak gyönyörű szeme, melyet azért a földre sűtött.

— Lányának fogadott édes apám? hát ezt helyesen tette; de miután ő már lányának fogadott — én csak feleségül fogadhatlak!

Ezt mosolyogva mondta a fiu; majd komolyan folytató:

— Hát azt hiszed, hogy magamért tanultam? azt hiszed, hogy az igaz volt, amit édes apámnak mondtam, hogy nem nézhetem a szappanhabot, ha csak görcsöket nem akarok kapni? Ezt azért cselekedtem, hogy tanulni engedjenek. Hisz tudom, ha borbély lettem volna, ugyis eljöttél volna hozzám feleségül; de te, kit jobban szeretek, mint az életemet, kit gyerekkorom óta szeretek, te nem lehetsz, — csak úrnak a felesége.

— Szepe mit beszélsz?! Jaj, ne oly hangosan — esdett az elpiruló leány.

— Igazad van! még legalább hat évet kell várnunk! de édes Maris! meg ne feledkezzél a mai napról!

— Ne télj édes, édes Szepe! sem napjáról, sem percéről. A lány csendes zokogással borult a fiu vállára.

Elmullott a vakáció, Szepe ismét Budapestre ment az első évre beiratkozni. Mikor az öreg Dojkics a lánnyal visszajött a hajóállomásra, ahová Szepe kísérték az elutazáskor, megállt a csendes néptelen utcán.

— Te Maris! tudsz-e te kelengyét varrni? — Hogyne Lázár bácsi! tudok hát, bizony tudok.

— Hát akkor édes lányom, elkezdheted holnap mindjárt, — aztán uras legyen ám!

— Aztán kié lesz az?

— Kié? hát kit vesz el a fiam?

— Azt bizony nem tudom, édes Lázár bácsi — mondja halkan a lány.

— Nem tudod? ejnye fékom adta, hisz mellette álltal, én még messze álltam a filagóriában, és mégis meghallottam — hogy téged akar a fiam, a jövendőbeli népkínzó.

— Jaj Lázár bácsi! hiszen én eleget beszélem neki, hogy az nem lehet!

— Mit nem lehet?! de bizony lehet, ha én mondom! vagy rád parancsoljak?

— Jaj édes, édes Lázár bácsi, az Isten áldja meg.

— Talán csak mondhatnád már most »édes apám« és nem Lázár bácsi? he?

— Édes, édes jó apám! — és a két ember zokogott egymásra borulva, boldogan.

Tihanyi Károly.

még többet is, csak hogy ezen a kalamitáson segítsenek.

Littke József elmondja, hogy a bejárás alkalmával, melyen ő is résztvett, a szakértő mérnökök azt mondták, hogy a pályatest megemlése lehetetlen, mert nagyon sokba kerül. Am próbáljuk meg ez iránt kérelmezni, de nem sokat remél tőle. A 84.000 frtra nézve az a meggyőződése, hogy azt nekünk fizetni muszáj.

Herbert János szerint *Aidinger* javaslata és a tanácsi javaslat között semmi elvi és lényegi differencia nincs. Most van a legfőbb ideje megtenni a lépéseket. Okuljunk elődeink példáján, akik a dolgot annak idején elhibázták. Hisz ugyszólván az egész vasut újra fog épülni. Nézete szerint a siklósi-utca nézve elég 3 méteres megemlése, ezt pedig el lehet érni, ha ettől a ponttól számítva keletre 660 méterre és ugyanennyire nyugatra megemléjük a pályatestet, ami 150—200.000 frt költséggel foganatosítható. A hozzájárulás tekintetében egyelőre nem szükséges nyilatkoznunk, föl fog erre hívni bennünket annak idején ugyanis a kereskedelmi miniszter ur ő kegyelmessége. (Éljen! Ez a város érdeke!)

Ezután a tanácsi javaslat elfogadtatott.

Tiszteletbeli aljegyző.

A tanácsi jelentés, mely szerint *Bész* Gyula rendőrségi fogalmazó a főispán által tiszteletbeli aljegyzővé neveztetett ki, — tudomásul szolgál.

Helypénzszedés.

Tróber főjegyző ismerteti ezután a tanácsi javaslatot az új helypénzszedési szabályrendeletre nézve, amely átmenve a szükséges bizottsági retortákon, mint kész elaborátum, minden bizottsági tag kezében van nyomtatásban. A tanács javasolja, hogy miután a jelenlegi bérlővel a szerződés a folyó év végével lejár, újévtől kezdve a helypénzszedése házi kezelésbe vétessék a tervezett tarifa életbeléptetésével. A kövezetvám bérlője a jövő 1898. év júniusban szintén lejárván, együttesen vehető házi kezelésbe aránylag csekély regie-vel. Ennek folytán, ha ez a javaslat elfogadtatik, utasítandó volna a tanács, hogy a jövő január 1-ig kezelési szabályzatot dolgozzon ki az alkalmazandó személyzet számára.

Zárai Károly szerint teljesen meddő dolgot végeznénk, ha pontonként tárgyalnók a szőnyegen forgó tervezetet, mert az kormányhatósági jóváhagyást nem fog nyerni soha. Attér ezután a tervezet sarkalatos hibáinak és tévedésének kimutatására. Ott van mindjárt az 1. §. Ebben az mondatik ki, hogy a helypénz jövőben mindjárt a vámsorompóknál szedetik. Igaz ugyan, hogy ez az eljárás más, *szorongásban szenvedő* városoknál meg van engedve, csak hogy nem azon a címen és itt a mi tanácsunk némi kis tévedésben leledzik. Ugyanis ez nem helypénz, hanem vásárvám. Vagyis azok az illető városok vásárvámszednek mindjárt a sorompóknál minden a városba hozott árucikk után. Tehát mint helypénzt, illetve ennek a beszédését a sorompóknál a miniszter nem fogja megengedni, valamint ségesen nem engedélyezte ezt Nagy-Váradnak, Kolozsvárnak sem. Fölolvassa az e tárgyban Nagy-Várad közönségéhez intézett miniszteri leiratot.

Ebből aztán kitűnik, hogy a vásárvám és kövezetvám együttesen szedhető már a sorompónál; a helypénz azonban csakis a piacokon.

Nekünk ennélfogva egészen új tarifát kell készítenünk és azt is két részre osztva. Egy vásárvámról és egy helypénzről szóló külön-külön tarifát. Ezzel aztán egy új jövedelmi forrást nyitunk meg, ahová bevonhatjuk a vasuton érkezett árucikkeket is.

Ajánlja végül, hogy a szabályrendeleti tervezet adassék ki újabb tárgyalás szempontjából a pénzügyi és gazdasági bizottságoknak.

Cirják Ignác szintén visszautasítandó-

nak tartja a tervezetet a bizottságokhoz. *Kemény* kritikában részesíti ezután az egész elaborátumot, melynek nyilvánvaló célzata, hogy teljesen tönkre tegye a pécsi iparosokat és vásárosokat. Különbösen is piacunk a legrosszabb az összes vidéki piacok közt, sőt még a falusi piacokénál is rosszabb. *Hurka*, *klumpa*, *ugorka*, *fakanál*, *gomba* és *tót csipke* össze-vissza van keverve a pécsi piacon, ami nem így volt *Rogáry* idejében. Ezt mulhatatlanul szabályozni kell. Ellene van a házi kezelésnek, a mely mellett a város eddigi jövedelmeinek több mint a felét elveszti. Ellenőriztetni kell szigorúan a bérlőt, legyen piacbíró s hagyjuk meg a mostani bérlői rendszert.

Jobst László dr. szerint ha azt akarjuk, hogy Pécs zárt várossá váljék, ám úgy fogadjuk el a javaslatot; de egyes rendelkezések becsempészésével ne alkossunk zárt várost, a midőn ezt közülünk senki sem akarja. Ha ez a tervezet életbelép, el lehetünk rá készülve, hogy Pécs után mindenki fog fizetni helypénzt. Hisz például *Höfflerék* gubacsot szállítanak, de ezt nem saját házi szükségletükre hozzadják, már pedig az új tervezet csak az ilyest veszi ki, következőleg a gubacs után meg kell fizetni a helypénzt, a mivel pedig *Höfflerék* nem kereskednek.

Kimutatja ezután, hogy az új tarifa 100, sőt 300 %-os emeléseket tartalmaz némely árucikkre nézve a régi tarifához képest. *Helyesnek* tartja, ha a város ezt a jövedelmi forrást is kihasználja, de nem így. Földolgoz az, hogy az élelmezés jó és olcsó legyen. Eddig városi uraink a dolognak csak a pénzügyi oldalát tekintették, nem törődtek vele, hogy veszedelmesen megdrágították a pécsi piacot.

Ne tárgyaljuk tehát most részleteiben ezt a javaslatot, mert a mostani alakjában úgy sem fog kormányhatósági jóváhagyást nyerni.

Más kérdés az, vajjon házilag akarjuk-e jövőben kezelteni a helypénzt. Megengedi, hogy lehet mellette veszítenünk, de ez korántsem érv a mellett, hogy ne tegyünk vele próbát. Csak arról lehet most szó, hogy január 1-től július 1-ig mi történjék. Nézete az, hogy erre az időre a mostani bérlő hagyassék meg, azt hiszi, bele fog menni a meghosszabbításba és ekkor vegyükk a dolgot házi kezelésbe, mikorra teljesen kész lehetünk az új és méltányos tarifával.

Weiller Nep. János azt mondja, hogy azért olyan rossz a helypénztervezet, mert rossz időben készült. A bizottságok ezt a nyáron akkor tárgyalták, a mikor a tagok nem voltak itthon. Utasítsuk tehát vissza a bizottságokhoz, hogy újra tárgyalják.

Littke József bár nem sok reményt fűz a házi kezeléshez, hozzájárul *Jobst* indítványához, ám próbáljuk meg a házi kezelést, majd meglátjuk, mennyire megyünk vele. A szabályrendeletet pedig utasítsuk újra a bizottságokhoz s kössük a lelkükre, hogy úgy állapítsák meg a tarifát, a melylyel az árusítókat ne riaszssuk el piacunkról. Ebben a tekintetben a kereskedelmi és iparkamarát kellett volna előzetesen megkeresni véleményezés végett.

Polgármester kijelenti, hogy a tanács megkereste az iránt a kamarát, de ez nem adott véleményt azért, mert akkor a város pénzügyi és gazdasági bizottsága már letárgyalta a tervezetet.

Papp József fölöslegesnek tartja az újabb bizottsági tárgyalást, mert a bizottságok már ugyanis tekintetbe vették a viszonyokat s újabb tárgyalások után sem fognak más eredményre jutni. A városnak kell a pénz, tehát nem is lehet bedugni a forrást, a melyből pénzelhetünk.

Mutnyánszky ajánlja a házi kezelésbe vételt, még pedig a mostani bérlők szerződésének lejártával, jövő év január hó 1-én.

Aidinger János a szabályrendeletet a bizottságokhoz kéri visszautasítatni, hogy a helypénzszedés és vásárvám kérdését külön szabályozzák. E jogok értékesítésére nézve pedig a

bérbeadást javasolja, mert a házi kezelés eddig még semmiben sem ütött be.

Többek hozzászólása után a közgyűlés aztán elhatározta, hogy a beterveztett helypénzszedési tervezet újból visszaadassék a pénzügyi és gazdasági választmányhoz; kéressék ki erre a kereskedelmi és iparkamara véleménye. A helypénzszedés 1898. július 1-én vétesse a kövezetvámsszedéssel egyidejűleg házi kezelésbe, addig pedig egyezkedjék a tanács a mostani bérlőkkel a bérlői időnek egy fél évre való meghosszabbítása iránt.

Délutáni ülés.

Három órakor még többen szorongottak a közgyűlési teremben, meg a karzaton, mint délelőtt. *Majorossy* Imre polgármester megnyitván a folytatólagos ülést, előterjeszti, hogy felvetetett a kérdés, vajjon nem lehetne-e előbb megejteni a választást a borenellenőrző bizottság tagjaira nézve, és csak aztán vegyükk föl a tárgysorozatot? (Fölkiáltások: Maradjunk a sorrend mellett!) Polgármester fölteszi a kérdést s a többség fölállás általi szavazásban a sorrend betartása mellett határozott.

A villamos vasut.

Pintér aljegyző kezdte ezután olvasni a terjedelmes tanácsi javaslatot, amely nyomtatásban már előzőleg megküldetett az összes bizottsági tagoknak. Mivel *Pintér* elfáradt az olvasásban, kétszer *Tróber* főjegyző váltotta föl s pont 4 óra volt, mire váltott pörgetéssel végére jutottak az előterjesztésnek, melyet az egyes bizottsági tagok saját példányú nyomtatványaikon elejétől végig figyelemmel kísérték, sőt még a sajtóhibákat hangosan ki is korrigáltak.

Majorossy Imre polgármester előadta ezután, hogy úgy ezt a javaslatot, valamint a villamos fő- és pótszerződéseket már jóval előbb megküldötte minden egyes bizottsági tagnak; azt hiszi, hogy azok általánosságban el vannak fogadva. Javasolja, hogy könnyebbég kedvéért előbb a pótszerződést vegyükk elő és ezt tárgyaljuk.

Záray Károly dr. fölteszi a bizottság minden egyes tagjáról, hogy ismeri ex asse a szerződéseket. Aki tehát ismeri, az belátásra fog jutni, hogy azokon egy jottányit sem lehet változtatni. Köszönet illeti ezért a polgármester, meg *Herbert* tanácsos ügybuzgalmát.

Hogy ilyen nagy az érdeklődés az ügy iránt, annak tulajdonítja, hogy igenis, foglaltatik azokban a szerződésekben egy pont, amely körül ez az egész érdeklődés forog. Indítványozza tehát, hogy legelsőbben is ezzel a sarkalatos ponttal, amelytől a vállalat léte, vagy nem léte függ, foglalkozzunk, és pedig időkimelés szempontjából, ami nem más, mint az a kérdés, vajjon keresztül bocsássuk-e a villamos vasutat a király-utcán, vagy sem? (Nagy zaj.)

És ennek a kérdésnek a megbirálásánál az abszolút igazságot tartom szem előtt. Én azelőtt kézzel-lábbal ellene voltam a király-utcai vonátnak, s szinte látni véltem a véres hullákat, amelyek az elgázolások folytán állottak elő. Azonban meggondolta az ügyet, s minden befolyástól menten, közvetlen tapasztalatot szerzett, hogy más városokban ugyanilyen, sőt szűkebb utcákon is közlekedik közúti vasut, sőt Debrecenben gőzmozdonyu vasut is. Hisz napról-napra láthatjuk, hogy fiakkereseink örült versenyeket rendeznek éppen a király-utcában; éppen ma történt, hogy egy fiakkeres belemelt a Kegelet raktárába s mint aki dolgot jól végezte, sans géne kihuzta a kocsí rudját az üvegtörmelékéből s odább állott. (Derűtség.) No már most kérem, ez a mi király utcai vasutunk, legalább ezen a részen, csigalassúsággal fog haladni, ugyan származhatik-e ebből nagyobb veszedelem, mint a fiakkeresektől? Méltóztatnak tudni bizonyára a tordai malac történetét, amelyik már egyéves korában minden jármű elől kitért. A mi egyéveseink is ki fognak térni minden bizonynyal a csilingelő villamos elől.

Ezek mellett azt hiszem, hogy a király-utcai villamos még az erkölcsi állapotokat is javítani fogja, mert akkor az ott sétálók nem fognak kéjes pillantásokat vetni az aszfalt-betyáorkra, hanem oda fognak nézni, ahová nézniök kell: a közeledő, csinos villamos kocsira. (Zajos derűtség.)

Meg kell hallgatnunk minden esetre a király-utca szűkebb részében lakókat; mert megvallom, még most nem tudom, hová fogok szavazni. Majd meglátom.

A kereskedők féltik a forgalmat, melyet a villamos vasut az ő véleményük szerint ki fog szorítani a király-utcából; de hát ez oly dolog, amelyet könnyen meg lehet cáfolni. Csupán azért vettem föl e kérdéseket, hogy hallván a véleményeket, a rosszul uniformált Zaráitól a jól informált Zaráihoz forduljak. (Derűtség.)

Muttnyánszky Béla az általános közbiztonsági kívánalmak hangoztatásával kezdi. Az eredeti szerződésben sokkal kevesebb jogok vannak biztosítva a vállalkozóknak, mint a pótszerződésben. Ezekért a nem csekély áldozatokért méltán megkövetelhetjük, hogy a város lakosságának közbiztonsága tekintetében a vállalkozók tegyék meg a legszükségesebbeket. Nem bánom, menjen keresztül a villamos a király-utcán, vagy még szűkebb utcán is, de csupán az alatt a feltétel alatt, hogy a földfeletti vezeték ezekből a szűk utcákból kizárassék. Elcsufítják azok ugyanis az utcát s a mellett veszélyeztetik a közbiztonságot. Ha tíz évig minden városi adótól, illetéktől fölmentjük a vállalkozókat, vagyis körülbelül 10.000 frtot ajándékozunk nekik, ennyit joggal és méltán megvárhatunk tőlük.

A vita nagyobb terjedelmet vőn, amelyről térszűke miatt lapunk holnapi számában számolunk be, most csak annyit, hogy lapunk zártkörű névszerinti szavazásban a király-utcai vonalat 62 szóval 20 ellenében megszavazták.

Hasonlóképp elfogadták az egész szerződést egy jelentéktelen módosítással.

A jó indulatu borbizottság.

Már hat óra felé járt az idő, midőn a borbizottság megalakítására került a sor. A polgármester bejelentette, hogy a főispán a bizottság elnökéül **Kindl** Józsefet, tagjaiul pedig **Dr. Krasznay** Miklóst és **Ruepprecht** Nándort nevezte ki. A tanács a választandó tagsági helyekre **Dr. Egry** Bélát és **Höffler** Jánost ajánlja. — Megindult erre a szavazás a teljes számban jelenlevő borkereskedők és tanács tagok részéről, minek eredménye lett, hogy **Egry** Béla drt 49 szavazattal és **Höffler** Jánost 46 szavazattal megválasztották **Kelemen Mihálynak** 29 és **Ott Mártonnak** 27 szavazata ellenében.

A közgyűlést holnap d. e. 9. órakor fol, tatják.

H i r e k.

Pécs, 1897. október 25.

Napirend 1897. október 26-án.

Naptár: kedd, okt. 26. — Róm. kath.: Dömötör. — Prot.: Dömötör. — Görög-kele. (okt. 14.) **Paraszkeva.** — Zsidó: R. Chodes. — Nap kél 6 óra 21 perckor; nyugszik 4 óra 35 perckor. — Hold kél reggel 7 óra 7 perckor; nyugszik délután 4 óra 18 perckor. Ujhold éjféltán 28 perckor.

Időjárás: hőmérséklet 4 Celsius fok meleg; légnyomás 756. — Kilátás: a központi meteorológiai jelzése szerint száraz idő és helyenkint csapadék várható.

Katonai felülvizsgálat a vármegyházán d. e. 9 órakor.

Színház: »Mongodin ur felesége«, bohózat.

— (**A P. A. C. közgyűlése.**) A »Pécsi Athletikai Club« vasárnap délután tartotta évi rendes közgyűlést, melynek a tisztikar ujjaalakítása kölcsönzött érdekességet. Bevezetékép **dr. Bodó** Aladár alelnök számolt

be a club működéséről, kiemelve azon mozzanatokat, melyek a clubot méltán sorakoztatják a többi vidéki sportegyletek mellé, sőt fölé, megemlékezett a kiváló sikerrel rendezett versenyekről, hogy conclusioban a tagokat a további kitartó működésre buzdítsa. Miután az egyletnek **dr. Jobst** László leköszönése óta elnöke nem volt, alelnök bejelenti ugy a saját nevében, mint a tisztikar részéről a lemondást, melyet követ a választás következő eredményével: Elnök lett **Herberth** János, alelnök: **dr. Öbetskö** Dezső, titkár: **Notter** Jenő, jegyző: **Visnya** Ernő, pénztáros: **Günsberger** József, segédpénztáros: **Czvingler** Ferenc, szertáros: **Zsille** Ferenc, segédszertáros: **Hainess** Elemér, ügyész: **dr. Lauber** Rezső, orvos: **dr. Johann** Béla. Választmányi tagok lettek: **dr. Bodó** Aladár, **Erreth** János, **Hainess** Károly, **dr. Krasznay** Jenő, **Mayer** Károly, **Gyenes** József, **Koharits** Károly, **dr. Blum** Béla. Póttagok: **Ptacsék** Viktor, **Taizs** József, **Tóth** Kálmán és **Vaniss** Sándor. Este a »Nemzeti Casino« éttermében társas vacsora volt, melyen vig poharazás közben éltették az újonnan megválasztottakat és megitták az áldomást az egylet további virágzására.

— (**A pécsi dalárda**) tegnap tartott választmányi ülésében elhatározta, hogy alapszabályszerű III. dalestélyét november hó 20. napján a **Vigadó** nagytermében tartja meg. Ezen dalestélyre a zenekedvelők társaságát és a női énektársaságot is közreműködésre felkérte.

— (**Házasság.**) **Littke** Jenő, magyar kir. államvasuti tisztviselő f. hó 22-én kötött házasságot **Komáromi** Mariskával, a népszínház volt kitűnő énekesnőjével. A házasságnál tanúk voltak **Rákosi** Jenő és **Hermann** Béla fővárosi kerületi előljáró. Az egybekelés után az új pár frigyét **Takács** Lajos ref. lelkész áldotta meg a kálvintéri reform. templomban. Jelen volt az esküvőn a vőlegény édes anyja **Littke** Józsefné és testvére **Littke** Ernő, nejevel együtt és előkelő násznép vett részt az országos kaszinóban tartott lakodalmi vacsorán.

— (**Tolnavármegye közigazgatási bizottsága**) most tartotta meg havi ülését **Széchenyi** Sándor gróf főispán elnöklete alatt. **Döry** Pál alispán jelentése szerint a szegzárd—bátaszéki helyiérdekű vonalon a közlekedést be kellett szüntetni, mivel a vonalszakaszt a huzamos eső nagyon megrongálta. — A közbiztonsági szolgálat érdekében a megye területén levő **Dombóvár** községben új csendőr-szakaszparancsnokságot állítottak. A pénzügyi igazgató jelentése szerint az elmúlt hónapban befolyt a közadókból 2561.688 frt 88 kr, mely szép eredmény a szigorított adóbehajtásnak köszönhető. A tanfelügyelő jelentéséből kitént, hogy még most is vannak olyan tanító állomások, melyeknek javadalma alig üti meg a 300 forintot. Ezen állomások részére állami segély engedélyeztetett, úgy, hogy minden tanítónak fizetése 400 forintra rug. A megyei főorvos jelentette, hogy a közegészségügyi állapotok a megyében kedvezőtlenek. A heveny fertőző betegségek közül a difteria, hasi hagymáz, vörheny, szarmárhurut és kanyaró uralkodnak. **Mászlonypusztán** és **Bátaszéken** pedig trahomás esetek fordulnak elő. A községi orvosok által megvizsgált iskolák között több tulzsufolt találtatott.

— (**Hajók menetrendje.**) A Magyar Folyam- és Tengerhajós Részvénytársaság igazgatósága közhírré teszi, hogy a **Baja-Apatini** járatok október 27-től kezdve a következő menetrend szerint fognak történni és pedig: Első menet október 27. Lefelé: **Bajáról** indul reggel 7 órakor. **Szekesőről** indul reggel 7 óra 50 perc. **Mohácsra** érkezik délelőtt 8 óra 30 perc. **Mohácsról** indul d. e. 9 óra. **Kis-Köszeg** (**Battina**) **Bezdánról** indul d. e. 10 óra 20 perc. **Vörösmartról** indul d. e. 10 óra 40 perc. **B.-Monostorszegről** indul d. e. 11 óra 10 perc. **Apatinra** érkezik déli 12 órakor. Fölfelé: **Apatinról** indul délután 12

óra 30 perc. **B.-Monostorról** indul d. u. 1 óra 45 perc. **Vörösmartról** indul d. u. 2 óra 30 perc. **Mohácsra** érkezik d. u. 4 óra 5 perc. **Mohácsról** indul d. u. 4 óra 50 perc. **Szekesőről** indul d. u. 5 óra 30 perc. **Bajára** érkezik d. u. 6 óra 50 perckor.

— (**Szociálista sokacok.**) A legújabb időben **Darázs** és **H.-Márok** sokacai felhagytak régi jámbor, szelid és béketűrő természetükkel, akik minden elemi csapást, ugy a viz, mint a tüzkárt, fagyot, jégesőt azzal ütöttek el, hogy: »Hvala Bogu, Bog je dao!« Ez a birka természet a lelketlen izgatók befolyása és a csakugyan már elviselhetetlen sok elemi csapás — mint filokszerá, peronospora, sertésvész, az évek hosszú során megújuló árvízkarok — következtében megváltozott s a türelmét vesztett nép könnyen engedte magát félre vezetni, — bizván a szociálisták ígéreteiben. Nem kell adót fizetni, mert a beiratkozott szociálista egy forintja a királynál tisztelgő küldöttség költségeinek fedezésére elégséges; — nem kell fizetni papot (és tényleg nem is fizetik), mert az új egyházpolitikából kifolyólag pap nem kell; a napszám egyenlő lesz minden napszamos részére, a 2 frt és a mely napszamos ezen alul mer munkát vállalni, az a szociálisták fekete könyvébe kerül; az uradalmi földek fel lesznek osztva; a szociálistáknak fele árban szolgálják ki a buzát, lisztet kenyeret stb; az állam köteles állandóan munkát adni stb. A vezetők egytől egyig elzüllött fráterek, akik vagyonukat a korcsma füstös falai közt eresztették le telhetetlen garatjukon, akik most is szeretnének dözsölni, de nincs miből. Azonban az a szomorú, hogy a többség hisz mindent. De hogy a nép elkeseredett, arról semmi csodálkozni való sincs, mert e két község teljesen elhagyatott. Aki ismeri a **Karasica**-ügyet és az ebből kifolyó csapást, az tudja, hogy méltó a felháborodás. A **Karasica** csatornának **Darázs** község alatt folyó része a meder eliszaposodása következtében állandóan víz alatt tartja a község pár száz hold legelőjét, mely miatt még sertéseinek sincs legelője, hanem drága pénzen kénytelen azt bérelni, — a **Karasica** felső része meg állandóan hurkot szorít nyaka köré. Itt csak gyors segítség menthet valamit. Segíteni kell közös erővel, a község állandóan árvíznek kitett földjeit szárazzá tenni vízlecsapolás, medervágás és a **Karasica** gyors szabályozása által, hogy ha már a hegy elpusztult, legalább betevő falatja teremjen azon a földön, melyet ő munkálni akar, de a víz miatt nem lehet. Amint termőképes lesz szántóföldje, zöld a legelője, elmúlik a szocializmus, visszajön a hit, a békeesség, a rend és a — — fizetéképesség.

(**Anyakönyvi felügyelői szemle.**) **Bolgár** Kálmán kir. anyakönyvi felügyelő legutóbb **Szegzárdon** időzött; részt vett a jegyzői szigorlatokon és megvizsgálta a vármegyei levéltárban **dr. Éry** Márton anyakönyvi előadóval a másod-példányok kezelését s mindent rendben talált. A **szegzárdi** anyakönyvi hivatalt is megvizsgálta s a tapasztalattal meg volt elégedve.

— (**A hármasszövetség szobra.**) **Halom** Vince, ref. lelkész, **Kalmár** István és **Konc** Sándor, polgári iskolai tanárok és **dr. Braun** orvos, **Mohácsról** levelet intéztek egy fővárosi laphoz s abban azt indítványozzák, hogy a magyar nép emeljen **Budapesten** szobrot az osztrák-magyar, német és olasz hármasszövetségnek. A hármasszövetség szobrán helyet foglalna a király, **Vilmos** császár és **Umberto** olasz király alakja s ez méltó megörökítése lenne a hármasszövetségnek, egyetemben a szoborcsoporthoz felveendő gróf **Andrássy** Gyula alakjával. A császárnak lelkesedésének utóhatásaként jelentkezik ez az eszme, mely **Baranyából**, **Mohácsról** indul körutjára, de hogy testté válik-e, az a jövő kérdése.

— (**Egy baka, aki az ablakon ugrik ki.**) **Becker** Péter, cipészsegéd, az éjjel 11 óra tájban az **Udvardy**-féle korcsma

előtt haladt el, mikor az egyik ablak egyszerre csak feltárult s azon egy 52-ik gyalogezredbeli baka ugrott ki. Beckernek alig volt ideje félreállni, hogy rá ne ugorják a hadfi, a ki kezében szorongatta a panganétját. Az ugrás közben azonban elejtette azt, de úgy látszik, nagyon meg volt ijedve s csak a menekülésre gondolt, mert nem hajolt le érte, hanem rohanna futott tovább. Becker Péter erre felémelte az elhagyott panganétot s ma reggel bevitte a rendőrkapitány elé, előadván ott ugy az esetet, a hogy megirtuk. A vizsgálatot megindították, hogy az árva panganét gazdája megkerüljön, mire majd katonák rá fognak mérni egypárnapi egyest fegyvere elhagyása miatt.

— **(Két baleset.)** A honvédhadapródiskolánál tegnap és ma, egymásután két baleset is történt. Az első tegnap délelőtt fordult elő, a mikor *Horváth* Lipót, vas megyei almásfői illetőségű, 29 éves napszámos esett a baleset áldozatául. Ugy történt pedig a szerencsétlenség, hogy a második emeleten traverzek, falátfogó vasrudak lerakásánál segédkezővén, mikor a falon állt, a lába alatt a fal egyik téglája megbillent s ő, az egyensúlyt elvesztve, hanyatthomlok zuhant le a második emelet magasságából a mélységbe. Aléltan, összetört tagokkal maradt a földön s a balesetről értesített rendőrség részéről *Kovács* Antal ügyeletes rendőrbiztos azonnal kimenvén a helyszínére, a szerencsétlen embert beszállította a városi kórházba, hol most súlyos sebek közt fekszik. — A második baleset ma reggel történt, csaknem olyan körülmények között, miként az első. *Váradi* István, szeredi, pozsony megyei napszámos, járt szerencsétlenül ma. *Váradi* álláscsinálóként van alkalmazva az építkezésnél s ma reggel 9 óra tájban, a mint munkaközben az első emeleten átfektetett vasrudon az egyik oldalról a másikra át akart

menni, a falon, hol a vasrud nyugszik, egy téglá meglazult és megmozdulván, *Váradi* egyensúlyt veszve bukott le a rudról a mélybe. Orrát és arcát törte össze s egyéb sérüléseket is szenvedett. Szintén beszállították a kórházba, hol most ápolás alatt van.

— **(A városi menetjegyirodák)** az államvasut — mint irtuk is már — a jövő ápril hóban föloszlatni szándékozik. Ezen közlekedést nagyban előmozdító irodák további föntartása érdekében azoknak vezetői, köztük a pécsi menetjegyiroda vezetője is, szombaton délelőtt Bessenyei Ferenc orsz. képviselő vezetése alatt tisztelegtek Budapesten *Vörös László* államtitkárnál, aki a kérelem kedvező elintézését helyezte kilátásba.

— **(Csőd.)** A pécsi kir. törvényszék, mint csődbíróság, néhai *Weisz* Bernát volt pécsi kereskedő hagyatékára a csődöt elrendelte. Csődbiztos *Peitler* Imre, törvényszéki bíró; tömeggondnok *Lauber* Rezső dr. ügyvéd; helyettese *Wessel* Manó dr. ügyvéd. Igénybejelentési határidő december 6., felszámolási határnap 1898. január 4.

— **(Országúti verseny.)** A Pécsi Polgári Kerékpáros Egyesület tegnap tartotta ezidei utolsó versenyét, a mely országúti verseny volt Pécsről Villányra. Szép őszi idő kedvezett a versenynek, habár a szél nem vált előnyére a szép időnek s nagyban hátráltatta a versenyt, mert a versenyzőknek nagy ellenszéllel kellett küzdeniök. Aztán meg az ut is olyan rossz állapotban volt, különösen *Siklós* és *Villány* között, hogy bizony nagy bajjal járt rajta végigkarikázni s ennek tudható be, hogy a kiírt 1 óra 20 perces rekord nem éretett el s 16 perccel később jutott be az első versenyző a célhoz. A versenyben az egyesület öt tagja nevezett s mindaz öten indultak; utközben azonban *Karhan* Albert feladta a versenyt s így csak négy versenyző

küzdött, kik között első lett *Tiefenbacher* Ferenc, 1 óra 36 perc alatt; második *Herfurt* Leo, 1 óra 40 perc 35 másodperc alatt; harmadik *Diamant* Adolf 1 óra 42 perc alatt és negyedik *Philipovics* József, 2 óra 6 perc 5 másodperc alatt. Villányon nagy közönség várta kerékpárosainkat és a diadalkapuvál díszített célnál hangos éljenzéssel fogadta őket s úgy kísérte be a községbe, hol a nagyvendéglőben 25 terítékű bankett mellett pihenték ki az ut fáradalmait. De nemcsak Villányban, hol zenével üdvözölték a beérkező nyertes versenyzőket, hanem Nagy-Harsányban, Turonyban és Szalántán, ugy *Siklóson* is igen érdeklődtek a verseny iránt és a községeken áthaladó kerékpárosainkat mindenütt ovációkkal fogadták s gondoskodtak, hogy azoknak ne legyen kellemetlenségük a kerékpárosok iránt ősi ellenszenvvel viseltető ebek vagy egyéb rendetlenség miatt. Egyszóval a polgári kerékpárosok népszerűvé tették a biciklit s ezzel a tudattal fejezheti be az egyet derék versenyrendező bizottsága a folyó évi versenyevadot!

— **(Az egyházmegye halottja.)** Lapunk zártakor vettük az értesülést, hogy *Germán* János, sumonyi plébános, hosszabb betegség után ma kiszenvedett. Haláláról Pécsen lakó rokonai sürgönyileg értesítették.

— **(Egy baranyai nábob csődje.)** Ilyen hangzatos címmel közli a Budapesti Hírlap *Szily* László volt alispán fizetésektelenségi esetét s előadja, hogy *Szily* volt a megye egyik leggazdagabb földbirtokosa, de most közel egy millió forinttal tartozik a pécsi takarékpénztárnak és több megyebeli vagyonos embernek; hogy mikép jutott tönkre, azt eddig még nem tudják, de nagy tőkével kezdte meg a gazdálkodást s arra számított, hogy birtokei nagy jövedelmet hoznak stb. stb. — Nos hát ebből az egész értesülésből csak az az egy igaz, hogy *Szily* adósságai nem nagyon messze

bizonyos, hogy férjnél van. Ki fogom hívni. Madge, mrs. Dalrymple, jöjjön ide kedvesem — kiáltotta hangosan.

— Jövök már miss Eleanor — felelte a kedvesen csengő hang, mely Duncannak egészen a szívéig hatolt. Ugyanekkor a ház folyosóján megjelent a gyöngéd, leányos alak.

— Isten, könyörülj rajtam! — kiáltotta Duncan előre támolyogva. Igen, ő az, Madge, az én feleségem!

E pillanatig mindig abban reménykedett, hogy Léna meghazudtolta.

— Madge! — kiáltott föl szenvedélyesen és a karjait hevesen feléje tárta. Mondd, hogy ez mind turpisság s nem Dalrymplével vagy itt, — különben meg kell örülnöm. Madge, édes kincsecském, mért nem beszélsz hát? — mondta a szívéhez szorítva a kedves teremést, s az arcát, haját és kacsóit szenvedélyesen csókolgatta.

Itt félbemaradt beszélgetésük s legközelebb Madget és mr. Dalrymlét látjuk együtt, a ki Madgenak megvalóította, hogy szereti.

Madget méltán lepte meg ez a vallomás.

— Szeretnék meghalni — zokogta. Ó! mért nem is hagyott a háborgó folyó hullámai közt meghalni. Szerencsétlen gondolat volt az öntől, hogy engem megmentett.

— Tudja-e Madge, mért kockáztattam én az életemet, hogy megmenthessem az önét? Hát nem sugta még meg minden szavam, minden tekintetem?

Égő vágy tüzelt a szemeiben.

— Nem találta még ki Madge, hogy én önt szerettem!

— Kérem mr. Dalrymple, ne beszéljen így hozzám

Bármennyire bátor és erős volt is Duncan, ez a szenvedés mégis nagyobb volt, mintsem azt elviselhette volna könnyedén.

— Hová megy Duncan? — kérdezte Léna, a kezét a karjára téve, hogy visszatartsa őt.

— Beechwoodba megyek — felelte elkeseredetten a fiatal ember — hogy bebizonyítsam, miszerint ez a szörnyü vád tiszta hazugság. Madgénak nincs kedvese. Oly tiszta és ártatlan ő, mint az angyalok az égben. Igazán örült voltam, hogy egy percig kételkedni merem benne.

— No hát győződjék meg saját maga. Ha látni fogja, el is kell hinnie — mondta Léna boszusan, miközben már égett a boszuvágytól. Menj hát balga, elvált szerető! — gondolta magában. A jókedvnek bizonyára vége szakad, a reménységed sokkal szörnyübb módon semmisül meg, mint az enyém, mert a te ajkaid nem tudnak majd mosolyogni, mint az enyém, ha a szived megszakad. Isten önnel Duncan — mondta aztán halkan — de ne feledje el, hogy a legkeservesebb szívfájdalmának nehéz óráiban nálam vigasztalást talál. Az én barátságom hű, igaz és változatlan, s ön iránt mindig jóindulatu.

Duncan hidegen meghajtva magát, távozott.

Sokkal jobban fajt a szíve, hogysem az ilyen gyöngéd szavakra fogékony lett volna. Az összegörnyedt fiatal ember, aki a hosszú ösvényen távozott a Stanton-kastélyból, nem is hasonlított az egy hete még vidám és viruló Duncanhoz.

A rózsá és hársfa kedves illata szállongott a levegőben. Az egyik fa sűrű lombjai közt a csalógány éne-

esnek a milliótól, a többinek éppen az ellenkezőjét tudja nálunk mindenki. Mert gazdag embernek ugyan soha senki sem tartotta Baranyában, annál kevésbé a leggazdagabbak egyikének. Hisz közismeretű tény volt, hogy birtokát adósságra vette s az a nagy tőke, a melylyel gazdálkodását kezdte — mint maga is tréfásan mondogatni szokta — tizenhét forintból állott. Azt is tudta mindenki, hogy a birtokvételekor felszedett adósság folyton növekedett, maga a birtok pedig fogyott s ez az oka, hogy a mostani nagy fizetésektől a pécsi piac alig van érdekelve, legkevésbé pedig a pécsi pénzügyesek, melyek teljes hitelű, vagyonos jótállók aláírása mellett hiteleztek csak Szilynek.

— **(Pótvásár.)** A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy megyénk Nagy-Harsány községében a f. hó 4-ikéről elmaradt országos vásár helyett jövő hó 2-án pótvásár tartassék.

— **(Iskolai ünnepély.)** Vlassics miniszter tudvalevőleg elrendelte, hogy a király ajándékát, a tiz szobor alapítását ünnepélyekkel tegyék emlékeztetéssé az ország összes iskoláiban. A pécsi iskolák között a felső kereskedelmi iskola az első, hol ily ünnepséget tartottak. Tegnapelőtt délután 4 órakor volt az ünnep az iskolai önképzőkörben, melyen Bokor Ferenc tanár elnöki megnyitója után Vörös Mihály tanár ismertette a király alapítványát és a tiz történelmi nagy alak életét, végül Brogli József szavalt alkalmi költeményt.

— **(Mégfőtt gyermek.)** Dolni-Miholjácson borzasztó halállal mult ki Skart János, ottani molnár 6 éves fiacskája. A fiu a hengermalomban játszadozott minden felügyelet nélkül és odament a vízmedencéhez, melybe egy szerencsétlen pillanatban beleesett. A medencében 70 fokra hevített forró víz

volt s a szegény gyermek teste valóságosan megfőtt, mikorra rémes halálát észrevették és holttestét kihúzták a vízből.

— **(Talált kamatkönyv.)** Találtott egy pécsi takarékpénztári kamatfizető könyv. Tulajdonosa — kellő igazolás után — átveheti a rendőrségen.

— **(Versengés Váradi Antal születéshelye fölött.)** Garay János koszorus költőnk Szárnovszky Ferenc által készített szobrának a jövő tavasszal leendő leleplezése alkalmára a szoborbizottság pályázatot hirdetett egy ünnepi ódára. A 18 pályamű közül Szász Károly, dr. Ferenci József és Rátkay László tudvalevőleg dr. Váradi Antal jeles költőnk ódájának ítelték oda a pályadíjat. Váradi Antal Tolnamegyének, mint szülőmegyéje, iránti szeretetből vett részt a pályázaton s a pályadíjat alapítványul átengedte a szoborbizottságnak azon kikötéssel, hogy az ő édes anyja halála napján az alapítvány kamataiból a Garay-szoborra egy koszoru helyeztessék. A tolnamegyei lapok ez alkalomból fölemlítették azt, hogy dr. Váradi Antal Tevelen a felsőmalomban született. Most Kossuthi Kovács Gyula kisvejkéi körjegyző azon nyilatkozatot teszi közzé, hogy Váradi nem Tevelen, hanem Závodon született, ott kereszteltetett és gyermekéveit is ott töltötte a Véber-féle malomban s a závodiak nem engedik maguktól elvitatni ezt a dicsőségét Tevel előnyére. A közhit s a költő ismerősei és rokonai eddig Tevelt tartották születési helyének, kívánatos volna tehát tisztába hozni azt, hogy valójában Tevel vagy Závod vallhatja-e magáénak Váradi Antalt, kiért a két tolnamegyei község már a költő életében versenyre kelt.

— **(Elveszett emlék.)** Egy női zománcozott zsebóra ma délelőtt a piacon elveszett. Miután értéke csekélyebb, de mint emlék drága a káros előtt, a becsületes meg-

találó kéretik, hogy adja át az elveszett órát a rendőrségnek.

— **(Sport-vacsora.)** Szép társaság gyűlt össze szombaton este a »Nádor«-ban a mikor a »Pécsi Bicycle-Club« és a »Polgári kerékpáros-egyesület« tura és versenydíjai osztattak ki. A két sportegylet tagjai teljes számban vettek részt a vacsorán s képviselve volt az »Athletikai Club« is. Kiss József, a Bicycle-Club titkára üdvözölte az egybegyűtöket s poharát a testvéries egyetértésre emelve Walla Ferenc, a polgári kerékpárosok elnöke, válaszolt erre s átnyújtotta az egylet választmányának csoportos arcképét a Bicycle-Club számára. A vacsorán — a versenydíjak kiosztása után — élénk eszmecserével beszéltek meg a turisztikát s elhatározták, hogy mindkét egylet jövőre nagyobb gondot fog erre fordítani s tagjait díjak kitűzése által buzdítja a minél nagyobb turistai kirándulásokra.

— **(Hazajött, hogy becsukják.)** Tegnap este a Nepomuk-utca egyik házában nagy ribilliót csapott egy napszámos ember, aki a családját elhagyva, Budapesten élt jó darabig s most egyszerre beállított a feleségéhez. Az azonban nem fogadta valami jó szívettel, hanem a férj megveréssel fenyegette nemcsak őt, hanem az apósát is. Az após azután úgy segített a dolgon, hogy rendőrökért küldött a kik a rakoncátlan embert bekisérték a városházára. Most ott a börtönben ül s csendháborításért fogják kérdőre vonni.

— **(Árverés a zálogházban.)** A Zrinyi és gyár-utca sarkán levő Weisz-féle zálogházban folyó hó 27-én délután 2 órakor árverés tartatik, melyben a törvényben előírt határidőn túl meg nem hozsabbított, arany ezüst, ékszer és más zálogtárgyak nyilvános árvereztetni fognak.

kelte a szerelem dalát. A hold és a csillagok szelid fénye világított. Duncan nem vette észre. Vak és süket volt, hogy az éjszaka szépséges ünnepélyességét megfigyelhette volna.

Most bánta meg csak keservesen, hogy az esküvő után szigorú anyjától való félelmében elvált a kedves lénytől, mert ezt az ostobaságot kötelességének tartotta.

— Tudta volna csak, hogy a kis Madge a feleségem, bizonyára belátta volna a vád alopaltanságát, hogy ő Dalrymple Vincenttel van együtt.

Még ennek a pusztá gondolatára is irtózat fogta el egész valóját.

De az a tudat, hogy Madgét, a kedves, fiatal asszonykát, a leánynevelő intézetbe vitték, felvidámitotta kissé.

— Szegény kis madárkám! — mormogta magában. Nem csoda, ha a fészekből megszökött, mikor az ajtót nyitva látta. Mennyire örvendeni fog majd a kicsike, ha meglát engem. Karjaimba zárom a kis szökevényt, s többé ki sem bocsájtom onnan. Anyám is rögtön megszereti, ha megismeri és Mollynak bizonyára tetszeni fog.

Fényes és tiszta volt a menybolt másnap reggel. A nap vakító fényben tündökölt, a madárkák vidáman csicseregtek az ágbogok között. A mezei virágok újra éledten emelték föl fáradt fejüket. Zöld, árnyas partok között csacska csörrenéssel futott tova a kis patak.

Még bárányfelhőske sem látszott az ég kékségén, mikor a kis Madge az ablaknál állott, nem is sejtve, hogy ártatlan feje fölött fenyegető fellegek csoportosulnak s a vihar nem sokára kitör fölötte.

Sóhajtvá fordult el Madge az ablaktól. Nem látta a karcsú növésű nyulánk fiatal embert, aki a sarkon befordult s gyors léptekkel közelgett a házhoz. Mennyire dobogott volna a szíve, ha tudja, hogy Duncan (mert ő volt) ily közel van hozzá. Heves izgatottsággal közelgett a kert felé, ahol a nővérek egyike a rózsalevelek tisztogatásával szorgoskodott.

— Nem tudna madame engem utbaigazítani, hogy Hanley-kisasszony háza merre van? — kérdezte Duncan a kalapját tisztességtudóan megemelve.

— Ez a Hanley-villa — felelte a nővér. Én Hanley Eleanor vagyok. Miben lehetnék szolgálatjára?

— Meadows Madget szeretném látni. Azt hiszem, itt van. Be szabad lépnem hozzá?

Duncan fiatal, üde arca, barátságos modora nagyon megtetszett az öreges kisasszonynak.

— Talán a fivére ön a fiatal hölgynek? Itt bizonyára tévedés lehet, mert a fiatal hölgy neve — Dalrimple Madge. A férje, Dalrimple Vincent e pillanatban nincs itthon, de azért itt tartózkodik a városban.

Duncan arca elváltozott, csak a szemei tündököltek fényesen. Megrendülten támaszkodott az ajtóhoz. Mintha ezek a szavak leszögezték volna a lábait.

— Madge az ő felesége! — kiáltotta vad szenvedélylyel. Irgalmas isten, madame, ez lehetetlen.

— Pedig úgy van, — felelte a vénkisasszony. Én tőle magától hallottam. De talán tévedés van a dologban — mondta aztán kételkedő hangon, mikor a rettenetes kétségbeesést meglátta az arcán. Kedves, szép teremtség ő. Szemei kékek, a haja aranyszöke. Dalevilléből való. Egész

Ezüst és chinaezüst étszerek, gyűrűk, órák, monogrammok megvívását, mindennemű vésnői munkát, bélyegzők, pesztönyomók és kautsuk-bélyegzők kiállítását meglepő szépen és jutányosan megszámítva végzi Schönwald Imre vésnök és ékszerész Pécsen, Király-utca Hattyu-épület.

Művészet, irodalom.

○ **A bőregér.** Strausz remekzenéjű operettje, a keringő-királynak majdnem összes keringőjét magában foglaló »Bőregér« telt ház előtt került színre szombaton szombatos, összevágó előadásban. *Leopold* Franciska gyönyörű trilláiban és szép énekében alig győztünk gyönyörködni, a ki Rozalinda szerepét pompásan alakította. *Andorfy* nagyszerű volt, mint eddig mindig és Frank fogházigazgató szerepéből valóságos kabinet alakítást csinált általában, mint a darab rendezője, határozottan megérdemli az elismerést. *Hunyadi*, *Perényi* jól énekeltek, jól játszottak, *Ligeti* Mari ismét szép toiletteivel tűnt ki. El nem mulaszthatjuk elismeréssel szólani *Némethy* Gizelláról, a ki gracieus-módon alakította *Orlowsky* szerepét. *Borbély* volt az egyetlen, a ki *Frosch* börtönőr szerepében kiritt a jó ensembleből, akár csak a kath. legényegyletben láttunk volna egy igyekvő iparossegédet, olyan volt az ő játéka és alakítása. *Erdélyi* meg valóságos »kleiderstock« volt, énekeről nem is szólunk. Úgyesen volt beleszóve a 2-ik fölvonásba a cseh-polka, a melyet *Csikyné* és egy barna kóristáné kecsesen lejtettek, a mivel rászolgáltak a tapsokra. (**)

○ **Mária bátyja.** Egy népszimű pályázaton díjat nem nyert darab, a melyet szerzője megapellált a nagy közönséghez, de bizony mi azt hiszszük, hogy hiába. Az első fölvonás expozíciója sikerült, de úgy látszik, a szerző kimerült, mert már a második fölvonásban előhozakodik a *Deus ex machina*-val, miáltal a 3-ik fölvonás nemcsak feleslegessé válik, sőt boszantó. Meséje alig van, taposott nyomokon halad, bár el kell ismerni, hogy a szinpadai technika teljes ismeretével van tovább szóve az egész darab s régi jó, valamint új, de rossz nótákkal bőven megspékelve. Ennyit magáról a darabról, a melyet vasárnap elég nagy vasárnapi közönség nézett végig. *Ligeti* pompásan bevált mint népszimű énekesnő, kitűnő kedvvel s otthonossággal alakította szerepét, kedvesen énekelt. *Réthy* Lina játéka szintén jó volt, csupán dalait nem csinálta ilyen jól. *Csiki*, *Bognár*, *Hunyady*, *Kovács* Mariska, *Bihari* mind jól megállották helyeiket, de bizony a darab sikerét meg nem menthették, mert az annyira gyöngye alkotmány, hogy szinte kárba vesztett dolognak tartjuk betanulását. Az ismétlését pedig csakis saját kárával reszkírozhatja meg az igazgató. (**)

○ **1848. Dismű a szabadságharc jubileumára.** Még néhány hónap, s nagy ünnepre virrad Magyarország. Fél százados fordulója lesz március Idusának, a magyar szabadság hajnalhasadásának. Törvényhozás, minden hatóság, az egész nemzet ünnepre készül. De legfényesebben, legmaradandóbban ünnepel majd az irodalom és művészet. S ez természetes is. A sajtószabadság ünnepe a legfőbb kötelesség a szabad sajtóra háramlik, s a magyar sajtó eddig mindenkor hiven teljesítette hazafias kötelességét.

Még csak egy fél század rohant el fölöttünk a nagy napok óta, s a szabadságharc emlékei már is elmosódnak, szertefosznak. Apáink még ott véreztek a küzdők sorában, fiaink már csak mint mesés legendát hallják a szabadságharc vérről, könnyről, dicsőséggel teljes történetét.

Ami veszendőbe merül, homályba borul, ime most ércnél maradandóbban megőrzi egy munka, melyet örömmel üdvözölünk március tizenötödikének ötvenéves ünnepe előtt.

Ezernyolcszáznegyvennyolc a címe a hatalmas diszműnek, amelynek címlapján három országosan tisztelt író neve pompázik. *Jókai* Mór, *Bródy* Sándor és *Rákosi* Viktor a munka szerkesztői. S melléjük szegődött az egész ország neves író és művészgárdája, hogy megalkossák azt a nagy, pompás művet, amelyhez hasonló magyar nyelven még nem jelent meg. Nem csak alakra, diszre, a megírás és kiállítás művészetére új és meglepő a mű, de az előadás megválasztott formája is a legalkalmasabb, talán az egyetlen, hogy mélyen az elmékbe és szívekbe vesse 1848/49 minden oldalról teljes, összefüggő és világos történetét.

A helyett, hogy több-kevesebb művészettel elmondaná az író, legteljesebb értelmében élénk hozza az egész kort. Szemünk elé varázsolja az eseményeket, az embereket, tetteiket és eszközeiket, mindent, a mi csak történt és hatással volt a történendőkre. s mindent hiven, ugy a hogy volt, a hogy megtörtént. Másfélezer művészi, nagyobbára egykoru kép követi egymást: a szereplő személyek, a nagy idők emberei, az események, csaták, ütközetek, emlékek, ereklyék, fegyverek, kéziratok, falragaszok, aztán a kor gondolkodását és hangulatát mélyen jellemző gúny és torzképek is.

A képek mellé neves írók adták a magyarázatot, röviden bár, de teljesen, s oly művészettel, melyhez foghatót történelmi munkában nem találunk, nemcsak Magyarországon, de sehol Európában. Irnak a munkába: *Eötvös* Károly, *Mikszáth* Kálmán, *Beöthy* Zsolt, *Hentaller* Lajos, *Szilágyi* Sándor, *Marcali* Henrik, *Hampelné* Pulszky Polyxéna, *Kiss* József, *Varga* Ottó, *Pósa* Lajos, *Mezei* Ernő, *Tóth* Béla, *Incédy* László, *Szederkényi* Nándor, *Ignotus*, *Lukáts* Gyula, *Feszty* Árpád, *Réthy* László, *Bárony* István, *Kálnoky* Izidor, *Beöthy* László, *Timár* Szaniszló, *Voinovich* Géza stb. A képek között ott találjuk: *Munkácsy* Mihály, *Zichy* Mihály, *Bencur* Gyula, *Vágó* Pál, *Roskovics* Ignác, *Feszty* Árpád, *Thorma* János, *Pettenkoffen*, *Lietzenmayer*, *Greguss* János, *Révész* Imre, *Papp* Henrik, *Linek* Lajos, *Faragó* József, *Orlay* Soma, *Jankó* János, *Burger* Lajos, *Kollarz*, *Jacka* Ferenc, *Szinnyei* Merse Pál, *Ábrányi* Lajos, *Huszár* Adolf, *Zala* György, *Strobl* Alajos, *Fadrusz* János, *Köllő* Miklós stb. műveit. A ki tehát végig megy e munkán, nem csak látja, megtanulja a szabadságharc történetét, de végig is érzi, a mi is éli. Megmarad az emlékezetében kitörülhetetlenül minden időkre.

Dicséret érte a kiadóknak, a Révai Testvérek irodalmi intézetnek, amiért a mű árát oly olcsóra tették, hogy azt mindenki megszerezheti. Egy-egy füzet, — pedig vagy ötven művészi kép, s ugyanannyi kis cikk van benne, — csak harminc krajcár. Ez okon bizvásteméljük és hiszszük, hogy nem lesz család Magyarországon, amelynek asztalán az új albumszerű diszmű helyet nem találna.

A munka első füzetét, a melyet most küldtek szét, a márciusi napok egyik legnagyobb szereplője, *Jókai* Mór, a következő előhanggal nyitja meg:

»Jelszózat! Egy lépésnyi tér a világtörténelem. De a magyar nemzet történetében egy hosszú ut, olyan hosszú mint honkereső őseinké, kik Magyarországot megalkotni jöttek.

Mi is hazát kerestünk ötven év előtt, — mi is Magyarországot megalkotni jöttünk: a szabad Magyarországot.

Kerestük a szabadságot, mint egyedül boldogító hitvallást a földön. — És megtaláltuk.

Felszabadítottuk a földet a szolgálat alól, a jobbágyot a járom alól, a szellemet a rablincsek alól. Leküzdöttük a válaszfalakat a nemes és nemnemes között: — nem úgy, hogy amazt lealáztuk volna; de úgy, hogy emezt fölemeltük.

Teremtettünk a népből nemzetet.

S az újjá szült nemzet csodáit mutatta fel ifju erejének.

Ötven év előtt dicsőséget szerzett a magyar névnek a harcmezőn: ötven év alatt elismerést a munka, az alkotás mezején.

A szabadság dús gazdag talajában, amelyen magasra nőtt fel nemzetünknek száldokfája, olyan mélyen verte le gyökerét. — A szabadság fája elültetésének félszázados évfordulóját ünnepeljük ez évben.

A szabadság fájának nagy öntözés kellett, vérről, veritékkel, keserű könnyekkel. Mert a szabadságot, hazát, nemzet nagyságot nem adják ingyen az istenek.

Kincsekért kincseket adunk. De ezek a kincsek nem vesznek el soha: megmaradnak utódainknak, maguktól tovább nőnek.

Ez új korszakot alkotó év emlékeit gyűjtöttük össze e könyvben, e félszázados évfordulóra.

Ez évnek örökké fennmaradó neve, a »szabadságharc éve.«

Mig magyar él, mig szabad ember él e honban, kegyelettel fognak visszagondolni ez évre, annak történelmére s a történet alkotó alakjaira. Dicsőség a halhatatlanoknak. *Jókai* Mór. «

Országgyűlés.

A képviselőház ülése október 25-én. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Az indennity folytatolagos tárgyalása volt napirenden.

Mócsy Antal, néppárti, volt az első szónok. A vallásokat, erkölcsöket, szabadságot megtámadó kormányzatról beszél s következőleg a javaslatot nem fogadja el.

Várossy Gyula, Ugronpárti, kijelenti, hogy a kormány morfiumos politikát üz. S akár csak *Prém* József új szindarabjában, az »Adorján báró«-ban a morfium mérgezésnek van legnagyobb hatása, úgy *Bánffy* morfiuma is elaltatta a kormánypárt kötelességérzetét és az ellenzék tetterejét. Vigyázzunk; a morfium halált idézhet elő. *Kasics* Pétert, mert véleményét kimondotta, erkölcsi bitóra; *Bartha Miklóst*, mert a nemzetet fel akarta rázni, börtönre kárhoztatták. A javaslatot, természetesen, elveti.

Bánffy Dezső báró, miniszterelnök, beszélt ezután. A morfiummal kezdte, hogy *Várossy* és az ellenzék álmoképeket látnak. Erdély igazságügyminiszter nem azt mondta, hogy *Bartha* megbüntetése állami érdek, hanem hogy megkegyelmeztetését ez idő szerint nem tartja szükségesnek. (Nagy zaj.) A kormány ragaszkodik a hatvanhetes alaphoz, de ha Ausztriában felfüggesztik az alkotmányt, ragaszkodik a kormány ekkor a 67-ik évi 12. törvénycikkhez és a jelenleg közös vám, kereskedelmi és bankügy önálló rendezésére nézve fog a magyar törvényhozásnak megfelelő előterjesztéseket tenni.

Az indennityt ekkor megszavazták.

A zárszámadási jelentések tudomásulvétele után az ülés véget ért.

TAVIRATOK.

— **Bartha kegyelmet kapott.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) *Bartha Miklós* csak huszonnégy óráig volt a börtönben. A király megkegyelmezett neki s fogságát azonnal elhagyta.

— **Nagy árvizek.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Olaszországban és Portugalliában esőzésektől nagy árvizek vannak. A pusztítás óriási.

— **Nagy fizetésképtelenség.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Bécsben a *Hirsch* testvérek kézműúru

cég fizetése képtelenné lett. A passzívák kétszáz ezer forintba ruognak.

— **A szegvári mandátum.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Szegváron a Kossuth-pártiak külön értekezletükön Múlek Lajost és Uray Imrét jelölték ki. Mindkét jelölt Kossuthpárti.

Nyilt-tér.)*

Nyilatkozat.

Folyó év augusztus hóban szerencsétlen körülmények között kimult boldogult férjem Weisz Bernát, pár évvel ezelőtt az *adriai biztosító társaságnál Fürst Gyula ur révén életbiztosítást kötött*, részben halál esetén való azonnali kifizetés mellett, részben gyermekeim részére meghatározott időre.

Boldogult férjem elmulasztotta öngyilkosság esetére életbiztosításait érvényesíttetni, s így már-már feladtam azon reményt, hogy kártérítést igényelhessek, mégis hálás meglepetéssel és köszönettel értesültem ma Fürst Gyula urtól fenntnevezett társulat azon humanus és nagylelkű határozatáról, hogy az említett körülmény dacára 2000 frtot a pécs sz. kir. város árvaszékének kiskorú gyermekeim javára lefizetett, míg a határidőre kötött életbiztosítási kötvényt szintén gyermekeim részére tőkésíti.

Midőn mindezt a nyilvánosság elé hozom, teszem azért, hogy *öszinte köszönetet mondjak az adriai biztosító társulatnak* és köztudomásra adjam ezen intézet különben is elismert humanitását és ily esetben való előzékeny eljárását, egyben *öszinte köszönetemet nyilvánítom Fürst Gyula pécsi főügynök urnak*, kinek buzgó és önzetlen fáradozása tette lehetővé ügyem ily kedvező elintézését.

Kelt Pécsen, 1897. október hó 25-én.

özv. **WEISZ BERNÁTÉ**

*) Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV **PLEININGER FERENC**
TAISZ JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Szomorú — de igaz,

hogy öltözékeinkre nagyobb gondot fordítunk, mint egészségünkre. Ha ruháinkon a legparányibb szakadékot észlelünk, sietünk azt legott eltüntetni, nehogy nagyobbodjék, de ha ez testi egészségünknel az eset, számba se vesszük. Egy kis köhögés, főfájás, emésztési zavarok stb. mit tesz az? Ügyet se vetünk rá. Hát ez **vétkes könnyelműség**, mely később keservesen megboszulja magát rajlunk, mert valamint a kis szakadékból nagy lesz, épp úgy a kis bajból nagy baj keletkezik, ha kellő intézkedés nincsen kéznél. **A legtöbb betegség kuforrása a gyomor rendetlen működése**, a mit — idejekorán használva — Egger kellemes ízű **Sódapasztillája** csakhamar beszüntet. (1 doboz ára 30 kr.) **A tüdő, torok és mellbajok köhögéssel, rekedtséggel s elnyálkásodással kezdődnek.** Egger kitűnő ízű **Mellpasztillája** megóv bennünket a bajtól teljes bizottsággal. (1 doboz 50 kr. és 1 frt. Próbadozoz 25 kr.) Minden gyógyszerárban kaphatók. Főraktár **Nádorgyógyszertár**

(**Dr. Egger Leó és Egger J.**)
Budapest, Váci-körut 21.

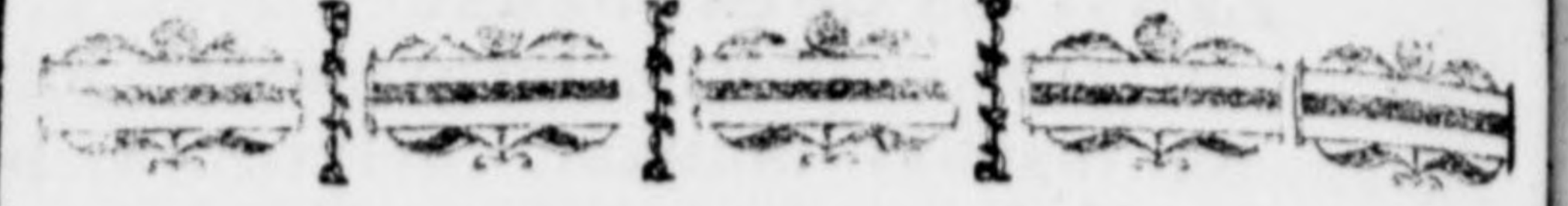
Ház eladás.

Pécsen, Szcitovszky-tér

1. számú ház

jutányos árért eladó.

Értekezhetni az ott lakó tulajdonossal.

Hirdetések jutányos

áron vétetnek fel ki-

adóhivatalunkban.

I. magyar királyi szabadalmazott

OSZTÁLY SORSJÁTÉK

A magyar kir. osztálysorsjáték
50.000 ny ereményének
JEGYZÉKE.

A legnagyobb ny eremény a játékterv 9. §. szerint

1.000.000 korona.
Egy millió

A ny eremények különleges beosztása a következő:

Ny eremények	Korona
1 à	600,000
1 „	400,000
1 „	200,000
2 „	100,000
1 „	90,000
1 „	80,000
1 „	70,000
2 „	60,000
1 „	40,000
5 „	30,000
1 „	25,000
7 „	20,000
3 „	15,000
31 „	10,000
67 „	5,000
3 „	3,000
432 „	2,000
763 „	1,000
1238 „	500
90 „	300
31700 „	200
3900 „	170
4900 „	130
50 „	100
3900 „	80
2900 „	40

50000 ny erem. 13.160,000 kor.
és jutal. összegben, mely 6 osztályban soroltatik ki.

Az 1897. évi február hó 27-iki törvény szerint a kis lutri megszűnik és ezen osztálysorsjáték által pótolatik. Németországban ezen nemű sorsjátékok már 100 év óta fennállanak és az illető sorsjegyek eladattak. Nálunk Magyarországon is emelkedik iránta az érdeklődés, mert a sorsjegyek legnagyobb része biztos kezekben van. Nemsokára ilyenek csak ráfizetéssel lesznek kaphatók. Azért ajánljuk, hogy a vétellel ne késünk.

A magyar osztálysorsjáték áll:

100.000 és **50.000**

eredeti sors- és pénznyereményből jegyből

A ny erési esélyek oly előnyösek, hogy az eddigi kis lutri, vagy egy igérvény vétele ezzel nem is hasonlítható össze. Ily előnyös esélyekkel szemben mindenki nyujtsa kezét a szerencsének viszonyaihoz képest.

Az összes 50.000 ny eremény a mellette álló ny eremény jegyzékből látható; ezen ny eremények 6 részben lesznek ki sorsolva és a ny erő sorsjegy készpénzben kifizettetik.

A sorsjegyek ára az első huzáshoz:
6 frt egy egész — **eredeti sorsjegy**
3 „ egy fél „ „
1.50 „ egy negyed „ „
0.75 „ egy nyolczad „ „

A huzások a fővárosi Vigadó épületében nyilvánosan történnek a **magy. kir. kormány felügyelete** alatt és egy királyi közjegyző előtt. A huzásnál mindenki jelen lehet.

Mi üzlethelyiségünkben elárusítjuk vagy utánvétellel, vagy az összeg postautalványos nyali beküldése ellenében ajánlott levélben elküldjük az eredeti sorsjegyeket. Minden egyes vevő nevét azonnal följegyezzük és vevőink minden egyes huzás után megkapják a kimerítő sorsolási jegyzéket.

Rendelményeket t. é.
október hó 26-ig
fogadunk el.

Török A. és Társa

a magyar kir. szabad. osztálysorsjáték
főelárusítói,

BUDAPEST,

Váci-körut 4./P. szám.

Huzás november hó 11-én.